

La Casa Goerke de Lüderitz

Andrew Cusack
Periodista i historiadore, Nova York
andrewcusack@yahoo.com

La ciutat namibia de Lüderitz es troba encaixada entre les terres ermes del desert de Namíbia i l'aigua salada de l'Atlàntic Sud: és l'únic país on es recicla el 100% de l'aigua potable. La vida en aquest quasi agradable assentament colonial alemany de la costa més inhòspita del món no ha estat mai exempta de dificultats, però l'encant dels diamants l'ha fet si més no rendible. Hans Goerke fou un dels aventurers que va arribar de lluny i va fer fortuna en aquest límit remot dels dominis teutònics.

Goerke havia nascut a Alemanya el 1874 i el 1904 va arribar a l'Àfrica Sud-occidental Alemanya (nom que rebia aleshores Namíbia) amb la *Schutztruppe*, l'exèrcit colonial alemany. El 1907 era inspector de provisions per a les forces alemanyes i quan es va descobrir l'existència de diamants a Kolmannskuppe (ara Kolmannskop), va abandonar l'exèrcit per buscar fortuna amb aquesta pedra preciosa. Se'n va sortir prou bé i va acabar treballant per a tres empreses diamanteres. Va decidir utilitzar la seva fortuna per fer-se construir la casa més bonica de tot Lüderitz.

Goerke va triar un emplaçament fantàstic al final del carrer Zeppelin, a Diamenberg, amb unes vistes esplèndides sobre la ciutat i la badia. Les obres van començar l'octubre de 1909 i van finalitzar el setembre de l'any següent. El disseny s'atribueix a Otto Ertl, un arquitecte força actiu a la colònia, autor de molts dels edificis més notables de Lüderitz i Swakopmund. La Casa Goerke destaca per un ús generalitzat de dissenys i motius Jugendstil. Si bé la visió del Modernisme que tenia l'arquitecte era clarament alemanya, integrava lliurement motius africans per destacar la ubicació de l'edifici.

*Although the Goerke House is clearly German Jugendstil, it freely incorporated African themes to mark the building's location. Main staircase and entrance hall
Tot i que la Casa Goerke s'inscriu clarament dins el Jugendstil alemany, també incorporava lliurement temes africans per subratllar la seva ubicació. Escala principal i vestíbul*

The Goerke House in Lüderitz

Andrew Cusack
Journalist and historian, New York
andrewcusack@yahoo.com

The town of Lüderitz in Namibia is wedged between the dry sands of the Namib desert and the salt waters of the South Atlantic: this is the only country whose drinking water is 100% recycled. Life in this almost-pleasant German colonial outpost on the most inhospitable coast in the world has always been difficult, but the allure of diamonds has at least made it profitable. One adventurer who came from afar and made his fortune in this outer limit of the Teutonic domains was Hans Goerke.

Goerke was born in Germany in 1874 and came to Deutsche-Südwestafrika or German South-West Africa (as Namibia was then called) in 1904 with the Schutztruppe, the German colonial fighting force. By 1907 he was provisions inspector for the German forces, and after the discovery of diamonds at Kolmannskuppe (now Kolmannskop) he resigned from the army and sought his fortune in diamond prospecting. Goerke was very successful, ultimately working for three different mining concerns, and, to put his wealth to use, he decided to build the loveliest house in all of Lüderitz.

Goerke chose a splendid site at the end of Zeppelinstrasse on Diamenberg, with a magnificent view of the town and the bay. Work on the house began in October 1909 and was completed by September of the following year. The design is believed to be the work of Otto Ertl, an architect who was fairly active in the colony and was responsible for many of the most prominent buildings in Lüderitz and Swakopmund. The Goerke House is noted for its widespread use of Jugendstil designs and motifs. While the architect's take on Art Nouveau was obviously German, it freely integrated African themes to take account of the building's location.

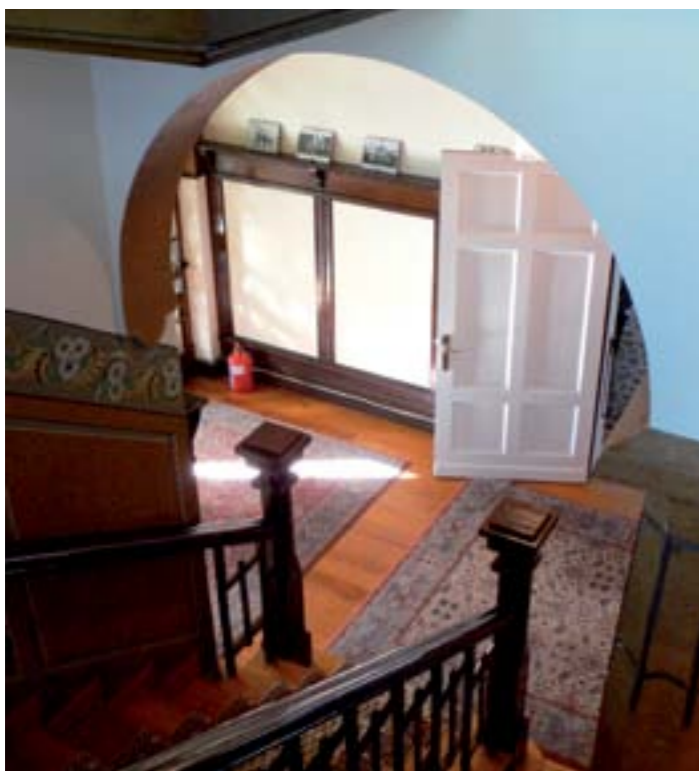
Somewhat sadly, Hans Goerke only inhabited his house for two years, since he left Africa in 1912. Three years later, during the First World War, the South African generals Smuts and Botha invaded German South-West Africa and permanently ended Germany's colonisation of the land. The 1919 Treaty of Versailles declared it to be a League of Nations mandate territory of the Union of South Africa, which from then until the independence of Namibia in 1990 controlled it under the name of Suidwest-Afrika or South-West Africa (SWA).

The Goerke House perched on the hill that commands a view over Lüderitz / La Casa Goerke, al capdamunt d'un pujol, gaudeix d'una esplèndida vista de Lüderitz

The entrance hall has some delightful detailing on the vaulted ceiling. The inscription on the wall reads, "Those who mean well, enter to be loved and welcomed here"
 Les voltes del vestíbul mostren uns detalls decoratius deliciosos. A la inscripció de la paret hi llegim: "Si veniu per bé, entreu i sereu estimats i benvinguts"

The rounded arches of the neo-Romanesque Rundbogenstil often survived in German Jugendstil

Els arcs de mig punt del Rundbogenstil neoromànic van sobreviure en el Jugendstil alemany

Malauradament, Hans Goerke només va viure a la casa un parell d'anys, atès que va deixar Àfrica el 1912. Al cap de tres anys, durant la Primera Guerra Mundial, els generals sud-africans Smuts i Botha van envair l'Àfrica Sud-occidental Alemanya i van acabar per sempre amb la colonització alemanya d'aquelles terres. El 1919, amb el Tractat de Versalles el territori quedà sota el mandat de la Societat de Nacions a càrrec de la Unió Sud-africana, que va controlar-lo des d'aleshores i fins a la independència de Namíbia el 1990. En aquells anys va rebre el nom de Suidwes-Afrika o Àfrica del Sud-oest.

El 1920 l'empresa Consolidated Diamond Mines (CDM) va comprar la casa i el 1944 la va vendre al govern de l'Àfrica del Sud-oest. Fou la residència oficial del *landdrost*, o magistrat, coneguda en conseqüència com la Drostdy. El 1981 l'índex de criminalitat de la petita Lüderitz era tan baix que el govern va decidir traslladar el *landdrost* a Keetmanshoop, a uns 400 km de distància, i CDM va tornar a comprar l'edifici per utilitzar-lo com a edifici residencial corporatiu.

Des d'aleshores, CDM ha passat a ser Namdeb, un consorci format per l'Estat de Namíbia i l'empresa De Beers. Namdeb ha restaurat la casa per retornar-li la seva aparença original en la mesura del possible. La major part del mobiliari original ha desaparegut, però la casa ha estat moblada de nou amb peces contemporànies prou adequades i, gràcies a l'abundància de fotografies dels primers temps, l'empresa ha pogut retornar a la Casa Goerke la seva antiga glòria. www.andrewcusack.com

www.andrewcusack.com

The inscription in the entrance hall is the first part of a German saying that could be translated as "Saying hello brings happiness"

La inscripció de la porta d'entrada és la primera part d'un refrany alemany, que es podria traduir per "Dir bon dia fa entrar la felicitat"

In 1920 the house was purchased by Consolidated Diamond Mines (CDM), which sold it on to the government of SWA in 1944. It became the official residence of the *landdrost*, or magistrate, and so was known as the Drostdy. In 1981, there was so little crime in Lüderitz that the government decided to remove the *landdrost* to Keetmanshoop, some 400 km away, and CDM brought the building back into use as a corporate guest house.

Since then, CDM has become Namdeb, a joint operation of the Namibian government and the De Beers corporation, and Namdeb has done its best to restore the house to its original appearance. Most of the original furniture is gone, but appropriate contemporary items have been placed around the house, and the company has made use of the many photographs from the early days to bring the Goerke House back to its former glory. www.andrewcusack.com

www.andrewcusack.com

Pink flamingos are the African motif on the stained-glass window on the staircase
 Els flamencs rosats són el motiu africà del vitrall de l'escala

Pure Jugendstil motifs decorate the bathroom wall / Motius del més pur Jugendstil en la decoració mural de la cambra de bany